

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
СЕРТИФИЦИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО ISO 9001:2008

1051 СОФИЯ, УЛ. "ТРИАДИЦА" № 2, ТЕЛ: 8119 443, ФАКС: 988 44 05, WWW.MLSP.GOVERNMENT.BG

Изх. № 02-100
13.08.2013

до

Г-ЖА КОРНЕЛИЯ НИНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ТРУДА И СОЦИАЛНАТА
ПОЛИТИКА
42-РО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

На Ваш № 353-08-17/29.07.2013 г.

ОТНОСНО: Законопроект за изменение и допълнение на Кодекса на труда № 354-01-44, внесен от Захари Димитров Георгиев, Корнелия Петрова Нинова и Жара Веселинова Пенева-Георгиева на 26.07.2013 г.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО НИНОВА,

По представения Законопроект за изменение и допълнение на Кодекса на труда Министерството на труда и социалната политика изразява следното становище:

Министерството на труда и социалната политика, в рамките на своите компетенции, се стреми да изпълнява ангажиментите си за осигуряване на по-добри условия и подкрепа на децата и семействата с цел отглеждане и развитие на децата в сигурна семейна среда. Мерките за подкрепа на децата и семействата са насочени към гарантиране правата на всички деца в България, независимо дали те се отглеждат в биологичното си семейство, в приемно семейство или от своите осиновители. От изключително значение за формиране на детската личност е детето да се отглежда в условия на подкрепяща и стимулираща развитието среда.

За защита правата на децата са предвидени редица мерки за закрила, като безспорно осиновяването е една от най-важните сред тях, поради това, че се предприема в случаите, когато децата са останали без грижата на своите биологични родители. Допускането на осиновяването позволява трайно отглеждане на детето в семейна среда и полагане на сигурни грижи за него, когато връщането му в биологичното семейство е невъзможно. В тази връзка, бих искал да отбележа, че броят на децата, осиновени през 2012 г. е 738, а до края на месец юни 2013 г. – 376.

С представения Проект на Закон за изменение и допълнение на Кодекса на труда се предлага осиновителите на дете до 5-годишна възраст при режим на пълно осиновяване да имат право на платен отпуск за отглеждане и адаптация в семейна среда за период от 365 дни от деня на предаването на детето за осиновяване, но най-късно до навършване на 5 години на детето. Също така се предлага при осиновяване на дете на възраст до 5 години след ползване на отпуска поради осиновяване, ако детето не е настанено в детско заведение, работничката или служителката да има право на допълнителен отпуск за

отглеждане на дете в размер на 365 дни, но най-късно до навършване на 5-годишната му възраст. Двете промени касаят съответно чл. 163 от Кодекса на труда (КТ), който урежда отпуска поради бременност, раждане и осиновяване, и чл. 164 от КТ, който урежда допълнителния отпуск за отглеждане на дете до 2-годишна възраст. Във връзка с тези изменения се предвиждат и съответни промени в Кодекса за социално осигуряване и по-специално в чл. 50 и чл. 53, свързани с изплащането на паричното обезщетение при бременност и раждане и отглеждане на малко дете.

Трябва да се отбележи, че и към момента, съгласно действащите разпоредби на чл. 163 и чл. 164 от КТ, е регламентирано правото на отпуск не само на биологичните родители, но и на осиновителите. Съгласно чл. 163 от КТ, работничка или служителка, която осинови дете, има право на отпуск в размер на разликата от възрастта на детето в деня на предаването му за осиновяване до изтичане срока на полагация се отпуск за бременност, раждане и осиновяване – 410 дни за всяко дете, а чл. 164 от КТ регламентира правото на осиновителката да ползва или да разрешава ползването от друг на отпуск за отглеждане на дете до навършване на 2-годишна възраст. По този начин се постига равнопоставеност на правата както на майките (биологични и осиновителки), така и на децата (осиновени и отглеждани в биологичното си семейство).

С предлаганите промени в Кодекса на труда се въвежда изцяло нова хипотеза за ползването на отпуск по този ред с нова цел (следосиновителна адаптация), нов обхват (до навършване на 5-годишна възраст на осиновеното дете) и с нов размер (365 дни от деня на предаване на детето за осиновяване). Предложените промени в режима на отпуска поради осиновяване и отглеждане на дете до 2-годишна възраст, повдигат няколко изключително важни въпроса, които считам, че следва да бъдат обсъдени по-задълбочено преди предприемането на законодателни промени.

Първо, липсата на специален осигурителен риск, свързан с осиновяването, поставя въпроса за правното основание за изплащане на обезщетения при отпуск за адаптация след осиновяване и отглеждане на малко дете в тези случаи.

Второ, необходимостта от период за адаптация между осиновителите и детето е безспорна. Но остава неясен мотива защо се ограничава тази необходимост само за децата до 5-годишна възраст. Считам, че не е взет предвид факта, че адаптацията на по-големите деца изисква дори по-серииозни усилия именно поради възрастта на децата и по-големите им възможности за разбиране на настъпилите промени в живота им.

С оглед на горепосоченото, считам, че предложеният проект на Закон за изменение и допълнение на Кодекса на труда № 354-01-44 от 26.07.2013 г. следва да бъде задълбочено обсъден, като се вземат предвид и изложените по-горе съображения.

МИНИСТЪР НА ТРУДА И
СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА:

ХАСАН АДЕМОВ

